

13 lipca
wspomnienie dobrowolne św. Andrzeja Świerada,
pustelnika

Świerad (takie było jego pierwotne imię) urodził się w rodzinie wieśniaczej w drugiej połowie X wieku – ok. 980 r. Najprawdopodobniej wychowywał się w środowisku już schrystianizowanym. Wiadomo, że przez wiele lat prowadził pełne umartwień życie w pustelni pod skałą w pobliżu Czchowa. Fakt ten zanotował Jan Długosz, znawca miejscowych okolic i tradycji. Następnie Świerad krzewił chrześcijaństwo na ziemi sądeckiej. Prawdopodobnie przebywał w eremie koło Tropia nad Dunajcem. Ok. 1018 roku, kiedy bliższe kontakty nawiązali Bolesław Chrobry i św. Stefan, Świerad udał się na południe, w okolice Nitry – ośrodka węgierskiej władzy wśród ludności słowackiej. Wydarzenie to opisuje węgierski "Żywot św. Stefana" z XI wieku.

Na tamtych terenach Świerad prowadził działalność misyjną. Najpierw wstąpił do klasztoru, gdzie przyjął habit i zakonne imię Andrzej, potem ponownie podjął życie pustelnicze – najpierw w grocie skalnej niedaleko klasztoru, a później w jaskini na Skałce koło Terenczyna. Św. Andrzej Świerad w każdym tygodniu trzy dni surowo pościł, a w wielkim poście przez czterdzieści dni powszednich posilał się tylko jednym orzechem na dzień. [Zmarł około roku 1034.](#)

Ostatni okres życia Andrzeja Świerada, jego śmierć oraz pośmiertne cuda zostały opisane w 1064 roku – na potrzeby procesu kanonizacyjnego – przez bł. Maurusa. Ten biskup węgierskiego miasta Pecs jeszcze jako młodzieniec osobiście widział Świerada, zaś szczegóły jego pustelniczego życia poznał dzięki opowieściom jego ucznia – św. Benedykta.

Ok. 1064 roku ciała pustelników przeniesiono z klasztoru na górze Zabor do katedry w Nitrze.

Andrzej Świerad wraz ze swoim uczniem Benedyktem zostali kanonizowani w 1083 roku jako jedni z pięciu świętych ówczesnego królestwa węgierskiego. Papież Grzegorz VII powiedział o nich, że "rzucili pierwsze nasiona chrześcijańskiej wiary w ziemię węgierską, a swoim przepowiadaniem i sposobem życia nawrócili ją do Boga".

W Polsce sanktuarium św. Andrzeja Świerada znajduje się w Tropiu w diecezji tarnowskiej, w którym co roku ku czci świętego odbywa się błogosławieństwo nowego miodu, gdyż jednym z pokarmów pustelniczych był miód leśny. Położone jest ono na skale nad Dunajcem. Król Kazimierz Odnowiciel ufundował tam niewielki biały kościółek, jeden z najstarszych w Polsce. Obecnie znajdują się w nim relikwie świętego. Obok kościoła stoi pień dębu św. Świerada, który według legendy miał pęknąć po to, aby pustelnik mógł znaleźć w nim schronienie. Kawałek dalej jest wyżłobiona w skale kaplica św. Świerada, wzniesiona w XVII wieku prawdopodobnie w miejscu pustelni świętego. W jej pobliżu znajduje się poświęcone św. Andrzejowi źródło, z którego woda – według wiary okolicznych mieszkańców – pomaga w leczeniu chorób oczu.

Św. Andrzej Świerad jest uznawany za pierwszego polskiego misjonarza oraz za jednego z największych ascetów chrystianizmu.

Św. Andrzej Świerad jest patronem diecezji nitrzańskiej i tarnowskiej, miasta Nitry, młodzieży chorwackiej, słowackiej i węgierskiej.

W ikonografii ukazuje się św. Andrzeja Świerada jako pustelnika, często w towarzystwie św. Benedykta. Jego atrybutem jest dziupla, orzechy, łańcuch na biodrach lub w rękach.

Jan Paweł II,

List apostolski na 900-lecie kanonizacji św. Andrzeja Świerada

Korzenie religii chrześcijańskiej w Polsce

Świerad urodził się około 980 roku w rodzinie wieśniaczej, w Polsce. Wezwany przez Boga na samotnię, aby uważniej mógł wsłuchiwać się w Jego głos, zgodnie ze słowami proroka Ozeasza: "Wyprowadzę ją na pustkowiu i będę mówić do jej serca", założył na przełomie X i XI wieku pustelnię w miejscowości Tropie, podówczas w granicach diecezji krakowskiej. Opuścił ją około roku 1022 i wstąpił do klasztoru benedyktyńskiego świętego Hipolita na górze Zabor w Słowacji. Tam, przyjąwszy imię zakonne Andrzej, prowadził życie monastyczne.

Następnie, mając już ponad 40 lat, za zgodą opata klasztoru Filipa, powrócił do prowadzonego uprzednio w Polsce życia pustelniczego, udając się do groty w miejscowości Skalka, nad brzegiem rzeki Wag. Wsławił się niezwykajnym praktykowaniem pokuty: za dnia zajmował się karczowaniem drzew, nocie zaś spędzał na modlitwie. W okresie czterdziestodniowego postu często przymierał głodem. Po śmierci znaleziono na jego ciele noszoną od dawna włosiennicę, wykonaną z żelaznego łańcucha. Zmarł około roku 1034, pochowany został w Nitrze, w tamtejszej bazylice świętego Emmerana.

Święty Andrzej Świerad żyje nadal w umysłach i sercach Polaków, Słowaków i Węgrów. Oni najbardziej doświadczyli dobrodziejstw jego świętości. Ale jest to człowiek, który wszystkich chrześcijan mógłby wiele nauczyć. Uczy przede wszystkim ludzi naszych czasów, tak bardzo skłaniających się ku przyjemnościom i przemijalnym dobrom ziemskim, że tylko Bóg jest Jedynym Dobrem, którego całym sercem, całą duszą i ze wszystkich sił należy pragnąć. Uczy, że jesteśmy pielgrzymami, albowiem "nie mamy tu miejsca stałego, ale przyszłego oczekujemy". Uczy wreszcie, że należy służyć bliźniemu nie tylko w zewnętrznych czynach miłości, ale świadczeniem Ewangelii, zgodnie ze słowami Pana naszego Jezusa Chrystusa skierowanymi do wszystkich uczniów: "Wy jesteście solą ziemi, wy jesteście światłością świata. Tak niechaj świeci światło wasze przed ludźmi, aby widzieli wasze czyny dobre i chwalili Ojca waszego, który jest w niebie".

Życie i świadectwo świętego Andrzeja zachowują wartość dla wszystkich chrześcijan, w szczególności zaś dla tych, którzy w odosobnieniu zakonnym poświęcili się Bogu. Ci zatem powinni uczyć się od świętego Świerada, że samotność nie oddziela ich od ciała całego Kościoła. Przez swoje modlitwy, pokutę, cnoty oraz miłość względem Boga mają stać się tymi członkami Mistycznego Ciała, od których życiodajna moc obficie zstępuje dla dobra wszystkich.

Święty Andrzej poprzez swe życie, modlitwę, ascezę, podjętą dla braci pracę stał się jednym z korzeni, z których wyrosła tysiącletnia siła religii chrześcijańskiej w Polsce.

Modlitwy:

Inwokacje

I. Święty Świeradzie, prowadź tam, gdzie wieczna radość, gdzie jest Pan!

II. Za przyczyną Świerada, dobry Boże, nasz Panie, przyjmij modły Kościoła, usłysz ludu wołanie!

III. Święty Świeradzie, usłysz ten głos, który do Ciebie wnosimy wraz:
kiedy nas dotknie bolesny cios, módl się za nami, prowadź nas!

Litania

Kyrie eleison, Chryste eleison, Kyrie eleison!
Chryste usłysz nas, Chryste, wysłuchaj nas!
Ojcze z nieba, Boże, *zmiłuj się nad nami!*
Synu, Odkupicielu świata, Boże,
Duchu Święty, Boże,
Święta Trójco, Jedyny Boże,
Święta Maryjo, Matko Boża, *módl się za nami!*
Święty Świeradzie, gorliwy wyznawco Chrystusa,
Pierwszy Synu naszej ziemi wyniesiony do chwały świętych,
Święty Pustelniku, szukający Boga w odejściu od świata,
Wzorze umiłowania ciszy i skupienia,
Przykładzie ducha pokuty i umartwienia,
Miłośniku piękna przyrody jako śladu Boga-Stwórcy,
Nauczycielu modlitewnego dialogu miłości z Panem,
Eremito, utrudzony pracą w służbie braci,
Przykładzie ducha miłości we wspólnocie,
Wzorze szczególny dla osób poświęconych Bogu,
Duchowy mistrzu swego ucznia - św. Benedykta,
Przewodniku dla dążących do chrześcijańskiej doskonałości,
Sługo Boży, posłuszny natchnieniom Ducha Świętego,
Niezmordowany głosicielu Bożej prawdy,
Misjonarzu, pomnażający radość nawróconego ludu,
Apostole, utwierdzający braci w wierze i miłości Chrystusowej
Wierny rzeczniku pokutujących grzeszników,
Nadziejo łaski dla umierających złoczyńców,
Nieustanny nasz orędowniku przed Panem,
Patronie szczególny Polaków i Słowaków.

Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, przepuść nam, Panie!
Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, wysłuchaj nas Panie!
Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, zmiłuj się nad nami!

Módlmy się.

Boże, Ty swojego wyznawcę, świętego Świerada, udręczonego zmaganiem się z ukrywanym cierpieniem, uczyniłeś uczestnikiem

szczęśliwej nieśmiertelności; jak dzięki jego zasługom jesteśmy uwalniani od rozmaitych udręk cielesnych, tak spraw, abyśmy za jego wstawiennictwem zasłużyli także na otrzymanie bogactwa radości duchowych. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

Modlitwy indywidualne do św. Świerada w różnych potrzebach

Św. Świeradzie pustelniku, szukający zjednoczenia z Bogiem w oderwaniu się od świata, odosobnieniu i przebywaniu na łonie natury, uproś mi tęsknotę za Bogiem i naucz mnie umiłowania piękna przyrody, ducha skupienia i ciszy, tak bardzo potrzebnych do kontaktu z Bogiem. Wstawiaj się za mną do Pana, by mi pomagał codziennie stworzyć choćby na kilka chwil klimat pustelni, celem doskonalszego odnajdywania Boga w dobrym rachunku sumienia i skupionej modlitwie. Amen.

Św. Świeradzie, który przez umartwienie ciała zdobyłeś ducha wyrzeczenia i zaprowadziłeś ład między ciałem i duchem, proszę, naucz mnie swoim przykładem, doceniać wartość umartwienia i ascezy oraz zdobywać doskonałość chrześcijańską na drodze ofiary i wyrzeczenia. Amen.

Św. Świeradzie, wzorze ducha modlitwy, uproś mi tęsknotę za serdecznym dialogiem z Bogiem. Pomóż mi zrozumieć, że duch modlitwy jest owocem Bożej łaski i mojego wytrwałego wysiłku. Swoim przykładem naucz mnie ducha modlitwy. Amen.

Św. Świeradzie, który łączyłeś oderwanie się od świata i kontemplację ze służbą braciom i miłością względem nich, uproś mi serdeczne otwarcie na każdego człowieka, naucz mnie miłości bliźniego ofiarnej i czynnej, płynącej z głębokiego zjednoczenia z Bogiem. Amen.

Św. Świeradzie, dzielący się z braćmi Bogiem oraz jego prawdą i miłością, zatroskany o ich uświęcenie i zbawienie, swoim przykładem naucz mnie, proszę, postawy apostoelskiej wobec bliźnich, bym modlitwą, cierpieniem, słowem, a nade wszystko przykładem przybliżał im Chrystusa i niebo. Amen.

Św. Świeradzie, wzorze uczciwej pracy, swoim przykładem naucz mnie traktować pracę z całą odpowiedzialnością i sumiennością, tak bym mógł nią chwalić Boga i zarabiać na niebo, służyć bliźnim i siebie doskonalić.

Amen.

Św. Świeradzie, jak swą modlitwą wrywałeś grzeszników z objęć nieszczęśliwej śmierci i przywracałeś ich Bogu jako nawróconych pokutników, módl się za mnie i za innych grzeszników, byśmy przez pokutę ciągle przemieniali swoje życie, doczekali się szczęśliwej śmierci i doszli do wiecznego obcowania z Bogiem. Amen.

Św. Świeradzie, za Twoją przyczyną „umarli do życia wstawali, ślepi wzrok odzyskiwali, a chorzy w dziwny sposób do zdrowia wracali”; usłysz i teraz wołanie chorych, strapionych i zagrożonych i zanieś ich modlitwy przed tron miłosiernego Boga. Amen.

Św. Świeradzie, o Tobie głosi ołtarzowy obraz w Tropiu, że wraz ze swoim uczniem Benedyktem klęczysz przed Maryją w chwale nieba i z tą służebnicą Pańską przeżywasz radość Jej koronacji u Boga; przypominaj mi tę ewangeliczną prawdę, że i mnie uczci Ojciec w chwale swojej, jeśli tylko będę teraz służyć Jezusowi. Amen.

Święty Świeradzie, narodom polskiemu, słowackiemu i węgierskiemu, którym z wielką miłością służyłeś, wyjednaj łaskę Bożą, aby nie odpadły od Chrystusowych korzeni, lecz coraz mocniej w nich tkwiły dla swojego rozwoju i szczęścia. Amen.